

DE AVONDBODE.

ABONNEMENT

AAN HET BUREAU VAN HET BLAD.

Warmoesstraat, N°. 208.

En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten franco worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIZE

VOOR 3 MAANDEN

te Amsterdam.....

en Duitsteden franco.....

Advertentie.....

ZEVEN REGTS of minder.....

Elken regel meer.....

REGEL voor elke advertentie en herhaling.....

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 6 Sept. Het Fransche gouvernement heeft den 4 dezer de navolgende télégraphische dépêche aan de Parijsche beurs doen aanplakken:

De chef van de maritieme dienst aan den minister van Marine.

BAYONNE 3 Sept. Den 20 is tusschen Marotto en Espartero een tractaat getekend, behoudens de goedkeuring der Cortes, tot bevrediging van Biskaye en van Guipuscoa.

Zie hier de voornaamste bepalingen:

Vrijwillige onderwerping met handhaving van de Fueros, behoud van de graden der Carlistische officieren, en toekening van een pensioen aan de gewonden.

De 25 bataillons en de 10 escadrons van Marotto zullen de wapenen neder leggen. (Zie verder *Part. Corresp.* PARIS.)

Naar men vernemt, zal Zr. Ms. fregat de *Rijn*, kapitein ter zee Arriens, aan boord van welken bodem Z. K. H. Prins Hendrik, als eerste officier, een reis door de Middellandsche zee zal ondernemen, den 8 dezer uit het dok ter reede van Vlissingen gehaald worden, zijnde de zeildag op den 15 bepaald.

Men schrijft ons uit Spijkenisse, arrondissement Brielle, dat dezer dagen aldaar is gearresteerd de kastelein Arie Verhooff, als de vermoedelijke dader van eenne moordwillige brandstichting, die aldaar in den nacht van den 30sten op den 31sten Augustus j. is begaan.

Naar men vernemt, zijn in den vroegen morgen van den 4 dezer, twee gevangenen uit de strafgevangenis te Woerden ontsnapt; doch is de een, korte oogenblikken na zijne ontvlugting, door tusschenkomst van twee pannenbakkers, in handen van de nazettende wacht gevallen; terwijl de andere, zekere Steenvijk, des morgens in de Oudewatersche Bruck voor het oog verdween, nog denzelfden avond, even buiten de stad, aan den Leidschen Straatweg, uitgeput, in verzekerde bewaring is genomen.

Part. Corresp. 's GRAVENHAGE 6 Sept. Van wege Z. M. is aan de commissie tot droogmaking der Nootdorpse plassen te kennen gegeven, dat voor die droogmaking een som van f 100,000, uit 's Rijks fondsen, wordt verstrekt. Door deze belangrijke beschikking, wordt het voortzicht geopend, dat reeds in het aanstaande voorjaar, met de werkzaamheden eenen aanvang zal kunnen worden gemaakt, en binnen weinig tijds een streck van duizend hunders water in land zal worden herschapen. De voordelige ligging, tusschen de nitruimende droogmakerijen van Soetermeer en Pijnacker, en in de nabijheid der marktplaats Delft, waarborgt de goede uitkomst van deze onderneming; en zij zal op nieuw ten bewijze verstreken, dat, terwijl grootsche ontwerpen van droogmaking van landerijen onder onze regering voor rekening van het rijk zijn of worden tot stand gebracht, ook aan die van betrekkelijk geringe belangrijkheid door den Koning bescherming en krachtadige ondersteuning worden verleend.

's GRAVENHAGE 5 Sept. In deze residentie zijn gearriveerd en aan het *Hôtel de Bellere* afgestapt H. K. H. Mevrouw de Erfgroot-hertogin van Hessen Darmstadt, reizende onder den naam van gravin van Weissenau, H. K. H. Mevrouw de Groot-Hertogin van Baden, reizende onder den naam van gravin Ahlsherg, en de prinses Maria van Baden, reizende onder den naam van Franlein von Ahlsherg.

Het provinciale gerechtshof van Holland, in kamer van rade vergaderd, heeft de in vrijheidstelling geordonneerd van de personen van von Ulm en Wolf, beiden verdacht en in hechtenis genomen, en waarvan in der tijd melding gemaakt, wegens poging tot diefstal in een bewoond huis des nachts, enz., ten huize van Z. Exc. den minister van de Hervormde Eeredienst, baron van Pallandt van Kappel.

Op het Radhuis te Scheveningen is aangekomen mevrouw de prinses Obolensky, uit Moscou.

UTRECHT 3 Sept. Gisteren middag hebben heeren officieren van de dienstdoende schutterij dezer stad een diner gegeven aan hunnen nieuwen kolo-

nel, den graaf van Limburg Stirum, waarbij de muziek der schutterij zich heeft doen hooren. De leden van dit muziecorps zijn daarna ook door H. H. officieren onthaald.

BELGIE.

Part. Corresp. BRUSSEL 5 Sept. Wij vernemen, dat de generaal Olivier, na in het kamp te Beverloo het leger in oogenzichte te hebben genomen, den officieren van minderen rang het voorstel zou hebben gedaan, op halve soldij te worden geplaatst, hetwelk echter alle eenpariglijk geweigerd hebben, dringende zij gezamenlijk er op aan, om, even als de hogere officieren op $\frac{1}{4}$ te worden gesteld.

Te Verviers is men bezig met verzoekschriften te onderteekenen, ten einde den spoorweg naar de Duitsehe grenzen bespoedigd te zien.

De Deensche zaakgelastigde is wederom a hier terug gekomen, en heeft zijne geloofsbrieven aan den minister van Buitenlandsche Zaken overhandigd.

Koning Leopold zal de opening van den spoorweg te Kortrijk niet bijwonen; hij heeft aan de commissie, die hem daartoe genoodigd had, tot reden hiervan gegeven, dat hij zich op dat tijdstip op reis zal bevinden.

FRANKRIJK.

Part. Corresp. PARIS 4 Sept. Sinds de bekendmaking van de télégraphische dépêche, die het sluiten van een voorloopig tractaat tusschen Espartero en Marotto aankondigt, heeft het gouvernement nieuwe berichten ontvangen, betrekkelijk den hagehellen toestand van Don Carlos.

Deze vorst, door eenige Navarresche bataillons vergezeld, heeft Lecumberry verlaten, om zich te begeven naar Estella, ten einde aldaar eenige bataillons van Alava bijeen te trekken. Die zich gereed maakten, om zich te vereenigen met die van Biskaye en Guipuscoa; want de adjudant van den generaal, die over dezelve bevel voert, heeft zich naar Espartero en Marotto begeven, met het doel, om over de belangen van de provincie Alava te onderhandelen, welke provincie niet lang zal wachten, met het voorbeeld der beide anderen te volgen.

Er blijft dus alleen over het onder Koningschap van Navarra, te zwak en te uitgeput om lang tegenstand te kunnen bieden aan de algemeene beweging tot bevrediging.

Deze belangrijke tijdingen bevestigen al, wat ik u omtrent de Spaansche aangelegenheden heb medegedeeld, en stellen een einde aan de algemeene onzekerheid, betrekkelijk het gedrag van Marotto en den toestand van Don Carlos.

PARIS 4 Sept. In het *Journal Général de France* leest men een artikel, dat, hoewel geschreven vóór het bekend worden van de télégraphische dépêche, betrekkelijk het tusschen Espartero en Marotto gesloten tractaat, onder de tegenwoordige voor de bevrediging van Spanje zoo gunstige omstandigheden, niet onbelangrijk is, en uit hetwelk de navolgende zinsneden zijn ontleend:

« Van alle de buitenlandsche questien, die op dit oogenblik de algemeene aandacht tot zich trekken, schijnt gene zoo gevorderd, als die van Spanje. De jongste gebeurtenissen kunnen de oplossing daarvan als zeer nabij doen beschouwen. De tijd heeft eenne afdoening voorbereid, welke niet dan begunstigd zal kunnen worden, door de afmatting der bevolkingen en de onnagt der partijen. Sinds twee jaren heeft de zaak der wettigheid gene vorderingen meer gemaakt; zij is slechts door rampen getroffen.

« Men moet zich niet verwonderen, zoo in eenen dergelijken toestand, degenen, die de wapenen hadden opgevat tegen de Koningin Isabella, de hoop hebben opgegeven om van Don Carlos het herstel hunner grieven te verkrijgen. De gedachte is bij hen moeten opkomen, om den burgeroorlog te vervangen door de onderhandeling. Don Carlos telt bij dit alles niet meer. Het is tusschen Espartero en Marotto, dat de voorwaarden worden bepaald. De twee generaals hebben een moedgesprek gehad, maar zijn het in hunne eerste bijeenkomst niet eens kunnen worden. Nieuwe onderhandelingen zullen waarschijnlijk plaats hebben; want het is onmogelijk, dat de zaken in den tegenwoordigen staat blijven. Don Carlos heeft geen leger meer; een gedeelte slechts van zijne troepen is hem getrouw gebleven. In eenen dergelijken toestand zal hij genoodzaakt zijn, zich naar Frankrijk te

begeven, of Marotto zal zich met Espartero moeten vereenigen, ten zij men gerake tot de oplossing onder de bescherming van Lord John Hay begonnen. Dit is het waarschijnlijkste, en wij voegen er bij het meest wenschelijke. Doch om de schikking op eenen vasten en eerbiedwaardigen voet te doen plaats hebben, zoude Frankrijk de uitvoer van dezelve moeten waarborgen.»

Het gouvernement heeft heden berichten uit Konstantinopel tot den 17 Aug. ontvangen, waaruit blijkt, dat Mehmed-Ali bij zijne eerste verandering blijft volharden, en onder anderen stellig heeft te kennen gegeven, in geene onderhandelingen te willen treden, zoolang Chosrew-Pacha niet uit het bestuur zal zijn verwijderd. Wat de gezanten der groote Mogendheden aangaat, deze schijnen niet geneigd, om zich de wet door den Onder-Koning te laten voorschrijven, en hebben aan de Porte op nieuw verklaard, dat hunne hoven besloten hebben, de algeheleheid van het Ottomaansche rijk te handhaven, en de regten van den Sultan te doen eerbiedigen.

Een bijzondere brief uit Cairo van den 17 der vorige maand meldt ook nog, dat Mehmed-Ali aan de Pachas een soort van manifest heeft gezonden, waarin hij hen uitnodigt, om hunne pogingen met de zijne te vereenigen, tot omverwerping van den Groot-Vizier Chosrew-Pacha, aan welken staatsman alle de rampen zouden te wijten zijn, die de Musulmansche natie treffen.

Ten gevolge van deze tijdingen, zijn gisteren avond verschillende koeriers met dépêches naar Londen en Weenen vertrokken.

ENGELAND.

Part. Corresp. LONDEN 3 Sept. De Fransche ambassadeur, graaf Sebastiani, is dezer dagen alhier van Parijs op zijnen post teruggekeerd, en heeft drokke bijeenkomsten met lord Palmerston.

Met de stoomboot de *Braganza* heeft men brieven van Lissabon van den 26 Augustus. De tijding van het aansenemen van de tweede slaven-bill in het Parlement alhier heeft de verantwoordiging van de Portugesche dagbladen van nieuws gaande gemaakt. Zij gaan in hunnen ijver voor de nationale eer, en tot bereiking van hun oogmerk, om het Portugesche volk tegen Engeland op te zetten, zoo ver, dat zij zelfs in sommige schiedverhalen van de kelen van het Parlement alhier beledigende uitdrukkingen gevoegen, welke niet gekegeld zijn. Zij zien in den maatregel van het gouvernement te goed ander oogenblik dan om een handel en de zwaart van Portugal, onder den schijn van den slavenhandel te willen smaken, alle mogelijke afbreuk te doen, en verlangen, dat hun gouvernement zich met alle magt tegen de annuïtatie van Engeland zal verzetten. Het schijnt echter, dat er in Portugal meer en meer een geest van afkeuring van den slavenhandel begint levendig te worden, ofschoon de nationale trots zich tegen een gedwongen afschaffing verzet. Men leest, onder anderen, op dit onderwerp, in een nieuw uitgekomen werk, onder den titel van *Tratado Elemental de Geografia*, te Oporto in drie deelen door Ureullo uitgegeven, het volgende: Onze uitgebreide koloniën in Africa zijn voor vele verbeteringen vatbaar, en deze verbetering zou zelfs in den loop van weinige jaren reeds groote voordelen kunnen opleveren; doch het eerste, wat er ter bevordering van beschaving, landbouw en koophandel vereischt wordt, zoude zijn een gheheel afschaffing niet alleen van de inlandsehe slavernij, maar vooral ook van dien schandelijken handel in menschen, welke naar vreemde koloniën verzonden worden, hetgeen niet anders zoude kunnen geschieden, dan door een wet, waarbij die handel voor zeerooverij verklaard wordt. De verderflijke gevolgen van dien handel zijn de ontvolking onzer koloniën en het gehele verzuim van den landbouw; jaren zouden er zeker moeten verloopen, alvorens dit kwaad van zelf verholpen was, doch wilde men de geneezing verhaasten, men zou landverhuizers van Azië of Oceanie, alwaar wij een half miljoen onderdanen hebben, moeten overbrengen; deze menschen zijn werkzaam en vlijtig, hunne overvoering zoude zooveel niet kosten, als die van landverhuizers uit Europa, en de overeenkomst hunner luchtgesteldheid zoude hen te beter in staat stellen, om de hitte van de zon in Africa te kunnen verdragen, enz. De volgende opgaaf wordt in Portugal aangemerkt als een bewijs van verbetering in de openbare zeden. In April 1839 zijn er 1113 misdaden door de regtbanken beoordeeld, waaronder 175 moorden; in Mei 889, waaronder 103 moorden, en in Juni 776 misdaden, waaronder slechts 55 moorden. Het is te hopen, dat de verbetering zoo voort zal gaan.

Van de Kaap de Goede Hoop schrijft men van den 15 Janij, dat er een

MENSELWERK.

DE WRAAKOEFENING.

I.

DE TWEE ADELBORSTEN.

(Ingezonden.)

« De sneeuw heeft de aarde met eenen digten sluier overdekt, de wind schudt met kracht de witte gedaanten der boomen; het sombere geklep der klokken kondigt de aanwezigheid der menschen aan, en wekt de gedachten aan de afgestorvenen op. Eenige ongelukkige dwalen hier en daar door de straat en zoeken middelen om hun leven te redden. Met een gevoel van verontwaardiging vestigen zich mijne oogen op die prachtige vertrekken, waar de koesterende hoog opflikkerende vlam van den haard op die luidruchtige en domme gedaanten der Engelschen speelt; en terwijl wij, arme kinderen, door het noodlot bedrogen, hier op deze vochtige streken van honger en koude omkomen, ademen ver van ons onze gelukkige broederen de zuiverder en vrije lucht van den geboortegrond in, en bedenken onzer welligt niet eenmaal. En de gedachte, dat menschen, die zich zooveel op hunne beschaaftheid laten voorstaan, de oorzaak zijn onzer rampen, dat zij krigsgevangenen, wier eenige misdaad was hun vaderland te dienen, op zulk een schandelijke wijze behandelen, o, dat is gruwelijk! En gij, KAREL, die mij zoo vaak verwijt, dat ik het menschelijk geslacht verwensch, dat ik de menschen haat, bij welke slechts de ongeduld en het verderf heerschen, onder welke men niet één wezen zal aandengen, neen, niet een enig, om één woord van vertroosting toe te spreken, om eenige zwakke hulp aan de ziel eens ongelukkigen, wien het onweder medevoert, te verleenen. Maar, antwoord mij; gij zijt in zulke diepe gedachten verzonken, dat men geen woord uit u kan krijgen? »

« Ik schrijf aan mijne moeder, » sprak KAREL met een ontroerd stem, « ik verwittig haar, dat zij morgen welligt geen zoon meer zal hebben.

Gij weet het; het is reeds de vierde maal, dat ik genoodzaakt ben te strijden, om mijne eer te verdedigen, en een voorgevoel zegt mij, dat het de laatste zal. Maar, waarlijk! het is al zoo verkieselijk te sterven, dan zóó te leven, a's wij sedert twee jaren gedaan hebben; het is al zoo verkieselijk der aarde datgene te hergeven, wat zij mij geschonken heeft, dan de lijst der ongelukkigen, die haar bewonen, te vergrooten. Wanneer de mensch niets meer te hopen heeft, wanneer zijn leven niets meer is dan een verdord blad, dat de avondwind weldra zal medevoeren, dan verdwijnen al de begoochelingen, en, een voor een vervliegende, doen zij den mensch de wereld beschouwen, niet langer met haren schitterenden mantel omhangen, maar als een zwak en met wonden bedekt spook, welks aanraking in de aderen een vergif giet, dat hem verteert, hem aan het harte knaagt en hem weldra van smart en walging doet omkomen. »

« Helaas, KAREL! ik waande uwen geest minder krank dan de mijne; maar ik heb mij bedrogen. Troost u, want de afschuwelijke gedachte, welke gij van de wereld hebt opgevat, spruit alleen voort uit de rampen, die uw gemoed hebben verbittert; voorzeker, wij zullen ons geliefd vaderland weder aanschouwen, zijne valleijen en zijne kusten! Wij zullen die schoone avondstonden weder genieten, in welke wij, alleen en aan ons zelve overgelaten, herleefden bij den glans der nachtvorstin, en behagen schepten om in het heldere water, dat mormelend aan onze voeten stroomde, de groene takken der wilgen te beschouwen; wij zullen den schoonen hemel van Frankrijk wederzien, wiens helderheid alleen door ligte nevelen, die zich in duizendkleurige wolkes oplossen, gestoord werd. »

« Verwijder die gedachten, waarmede uw geest u vleit, en welke welligt nimmer zullen verwezenlijkt worden, ALFRED! Herinner u, dat gij misschien morgen reeds uw KAREL niet meer zult bezitten. » — En de twee vrienden, door dezelfde aandoeningen vervoerd, vielen in elkanders armen.

Zoodanig was het gesprek, dat in een kleine kamer, tusschen twee adelborsten der Fransche zeemagt, beiden krigsgevangenen, gevoerd werd. Het waren ongelukkige jongelieden, die zich met hart en ziel aan een zaak hadden verbonden, voor welke zij moesten bezwijken. Maar werpen wij een' blik op hun vorig leven.

KAREL en ALFRED waren zonen van oude, uit de dienst ontslagen officieren, die de omstreken van Lorient, een stad in Bretagne, bewoonden;

van hunne vroegste kindsheid af had eenen naauwe vriendschap hen verbonden; op den weg der eer geleid, van welken zij nimmer afweken, gaven zij de schoonste verwachtingen; ongevoelig voor de hartstogten, die hunne eeuw beroerden, of liever nog te jong om zich door dezelve te laten medeslepen, groeiden zij gelukkig op, onder de bescherming hunner ouders, even als twee teedere stengels onder de schaduw van een' eik, onbewust van den orkaan, die hen bedreigt. Maar deze rust van den geest was slechts oogenblikkelijk, en, gelijk alle andere jongelieden van hun tijdvak, bracht hen gedurig een onbegrijpelijk grondbeginsel tot die gebeurtenis, welke der wereld een nieuw zedelijk bestaan moest geven. Zooder drukte ten dien tijde de arm van het noodlot op geheel Europa. De terugkomst van eenen der vrienden van KAREL's vader, kapitein van een fregat, die van eenen verwijderden togt uit de Pool-zeeën terug kwam, bevestigde hunne zoo schitterende en onbevleete toekomst. Aandachtig bij het verhalen van die hevige gevechten, waarbij de dapperheid de overwinning op het getal behaalde; van die enting, van welke alleen de zee en de hemel getuigen zijn, en van die ordeteeuwen, op de borst der dapperen schitterende, begon hunne gloeiende verbeelding te ontvlammen, en weldra was hun eenigste haken, om de gevaren en den roem van de dappere zonea des Oceans te deelen.

Op zekeren dag, dat Lorient in rust was gedoken, deed de daverende kanonknaal van een oorlogschip haar eensklaps hare oogen op hetzelfde vestigen. Twee jongelingen waren op den spiegelboog gezeten, en volgden met een afgetrokken oog de rimpelen, die de snelle vaart van het vaartuig achterliet. Zij lieven bij den knal van het kanon hun hoofd op en een traan ontgleed hunne oogen, terwijl zij een' laatste blik op de kusten van Frankrijk wierpen, welke zich in den nevel begonnen te verliezen.

Het waren KAREL en ALFRED, die als kajuitjongens aan boord van *La Furieuse*, een schoon fregat van vier en veertig stukken, dat in de Noord-Zee ging kruisen, hadden dienst genomen. Hun moed, hunne geestvermogens en hunne gehoorzaamheid verschaften hun weldra de achtung hunner opperhoofden, en zij werden tot adelborsten benoemd; maar door een omkeering, zoo gewoon in die tijden van rampspoed en roem, was, niettegenstaande den moed en de bekwaamheid van hare officieren, en na talrijke lotgevallen, altijd tot haar voordeel geëindigd, *La Furieuse* genoodzaakt ge-

(Der Erfolg hierin.)

W 500000 ON 5: 30, 1000 000

(3788) Verandering van Woonplaats.

De Ondergeteekende heeft de Eer te berigten, dat hij aan zijne tegenwoordige woonplaats, *Vijzelstraat, tusschen de Heeren- en Keizersgrachten, N°. 31*, dagelijks, tusschen 12 en 1 ure, des namiddags, is te spreken.
F. STOLL, *Guitarist*.

(3789) Bij A. J. VAN WEELDEN, te 's Gravenhage, is a f 2.20 te bekomen, of voor rekening te ontfieden, (wordende niet in commissie verzonden):

DE SCHULD VAN DEN STAAT, ALS AANWINST VAN HET NATIONAAL VERMOGEN, UIT DEN TEGENWOORDIGEN STAAT VAN ENGELAND TOEGELICHT. Met vergelijkende Statistische Tabellen.

(3790) AUTOMATEN VAN JACQUES DROZ.

Spoorweg van Amsterdam op Haarlem.

De Heer MARTIN, van ouds gewoon geene kosten te sparen en allen mogelijken ijver aan te wenden, om aan de hem steeds bewezen blijken van welwillendheid der Ingezetenen dezer Hoofdstad te beantwoorden, en in aanmerking nemende, het algemeen belang, dat deze thans voltooide EERSTE SPOORWEG in dit Rijk aan een ieder inboezemt, heeft het genoegen, aan welgeneld-Publiek, dit jaar, ter bezigtiging aan te bieden, eenen met de meest mogelijke nauwkeurigheid vervaardigten, werkelijk door STOOM gedreven wordenden

Stoomwagen of Locomotief,
met al het daarbij behoorende, met ongelooflijke snelheid, den rid afleggende langs een, naar de natuur geschilderd en rijk gestoffeerd

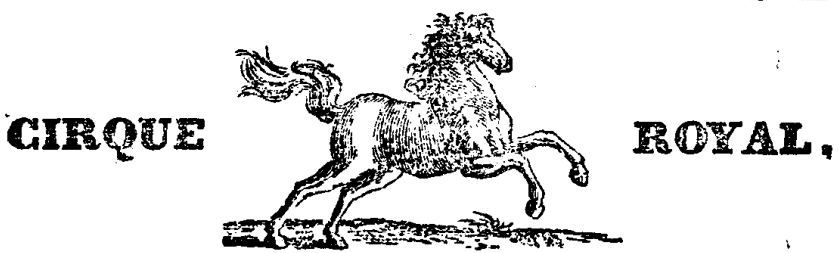
GROOT PANORAMA
van dezen overheerlijken schoonen weg, waarop men de kleinste bijzonderheden ontwaart, en de voornaamste zich aldaar bevindende gebouwen onderscheidt. Voorts bevat dit Kunstkabinet alsnog het model der Constructie van de Machinerij eener STOOMBOOT; alsmede de Broemde door JACQUES DROZ vervaardigde DRIE AUTOMATEN, zoo als ook een aantal andere bewonderenswaardige MECHANIEKE VOORWERPEN, en op den achtergrond, meerdere groepen van

WASSEN BEELDEN.
De Eigenaar vleit zich dan ook, de verblijdende hoop verwezenlijkt te zien, om, even als van ouds, wederom den bijval te mogen incoogsten, en met hetzelfde ruim bezoek vereerd te worden, waarmede hij hier ter Stede ten allen tijde is begunstigd geworden.

(3791) Théâtre des Variétés, Grand Salon, staande met hune smakkol ingerigte Tent op de Botermarkt, de eerste Tent van de Travaile.

Zaterdag den 7den September.
DE GEVAARLIJKE BUURMAN, Blijspel in één Bedrijf, door A. VAN KOZESBER. Na hetzelfde: DE BLOEDZUIGERS OP DE MINNEHANDEL IN DE APOTHEEK, Blijspel met Zang, door den heer RUIJS. Tusschen beiden: *Herculische, Athletische en Acrobatische Exercitien* van de familie ETIENNE.

Maandag den 9den September.
KAROLINA OF HET GELDERSCH LANDMEISJE, Blijspel met Zang, door den heer J. ENGELMAN. Na hetzelfde: DE KETELAPPER VAN SAINT FLOUR, Blijspel met Zang, door denzelfden. Tusschen beiden: *Nieuwe Exercitien* van de familie ETIENNE.
Wijders bij aangeslagen Annonces. Men zal twee Voorstellingen daags geven, ééne ten Zes en ééne ten Negen Ure.

CIRQUE ROYAL. F. F. BLONDIN, Staannde met zijn Théatraal ingerigt Circus op het Amstelveld.

Aanvang op Maandag den 9 September, en gedurende de Kermis alle Avonden ten half negen ure. Grootte afwisselende Voorstellingen van EQUESTRIsche en GYMNASIEKE EXERCITIEN, PAS GRACIEUX en de CARACTÈRE te Paard. EXERCITIEN van wel GEDRESSERDE PAARDEN, buitengewone Kunsttoefeningen te PAARD, door den heer HERVIO NANO LEACH, bijgenaamd de *MANVLIEG*. De heer LEACH zal zoowel zijne behendigheid als *Kunstrijder* te Paard, als in verscheidene nieuwe Engelsche, voor hem expres vervaardigde Patonimes, proeven van zijnen Europeeschen roem geven.

Dit Gezelschap is zonder eenige uitzondering uit de eerste Kunsttoefenaars, welke in Europa zijn, zamengesteld, waardoor men elken Avond de Briljantste en afwisselendste Voorstellingen geven zal. De groote en kleine biljetten zullen zoowel het Programma der te geven Voorstellingen, als de namen van het geheele Personeel geven.

F. E. BLONDIN.

(3793) Keizerlijk Russische Pantomimisten,

onder directie van den heer LEHMAN,
staande met hune kolossale Schouwburg-Tent op het Amstelveld.
Aanvang op Maandag den 9 September, en gedurende de Kermis alle Avonden.

BUITENGEWONE VOORSTELLINGEN, in zes Afdeelingen:

- 1ste Afd. LUCIFER EN DE KUIPER, comiek Ballet in 1 Acte, door *Tagliani*, uitgevoerd door de familie DEALIN, SEYMOUR en MASSON.
- 2de » EXERCITIEN op de Gespannen Koorden en KODDIGE INTERMEDEN, door de familie LEHMAN.
- 3de » DE GLADIATORES of de Olympische Kampvechters, voorstellende Klassieke Beelden, uitgevoerd door de eerste Sujetten van het Koninklijk Théâtre Drury Lane te Londen.
- 4de » DE CHINESE TAMBOURIN-DANS, door acht Personen.
- 5de » ACROBatische EXERCITIEN op twee en drie parallel gespannen Koorden, door vier Personen.
- 6de » DE GELE MAN UIT DE GOUDMIJN, of de Betoverde Feizen, groote nieuwe Pantomime in 2 Acten.

De samenstelling zoowel van het geheele Personeel, hune briljante Costumes, fraai geschilderde Decoratiën, Changements à Vue en goede inrigting van het ruime Locaal, zal niets te wenschen overlaten.

LEHMAN, Directeur.

(3794) Théâtre Optique

van wijlen F. J. PFEIFER JR.
Zaterdag 7 September.
N°. 1. Gezicht op de stad Rotterdam.
N°. 2. Het Eiland St. Helena, uit de zee te zien.
N°. 3. Een Hollandsch Wintergezicht.
N°. 4. De Amstelveense Polder bij ondergaande Zon.
N°. 5. De vermaarde Brand van Moskou.

Aanvang des avonds ten 7½ ure.
Tot het bespreken der plaatsen vervoegde men zich aan het Bureau, van 's morgens 10 tot 's namiddags 4 ure.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WIEHUIS, VERANWOORDELIJK
UITGEVER EN DIRECTEUR.

(3795) SCHOUWBURG

Physische en Mechanische Ver- tooningen, en Mimische en Fantasmagorische Voor- stellingen,

staande op de Botermarkt, over de Kaasmarkt.

De Ondergeteekende heeft de eer het kunstlievend publiek te berigten, dat hij op heden, Zaterdag den 7 September, eene eerste luisterrijke voorstelling zijner geheel nieuwe en door hem zelve uitgevonden *frappante toeren*, zijner bovengemeldde werkzaamheden zal geven. Het gunstige onthaal, hetwelk hij van jaar tot jaar alhier van zijne stadgenooten zoo vleijend mogt ondervinden, heeft hem aangespoord, om alles ten koste te leggen, ten einde hun op deze Kermis op eene alleziens waardige wijze, niet alleen met de nieuwste en schoonste toeren te verrassen, maar ook door het daarstellen van een prachtig geschilderd decoratief, alsmede goede ruime zitplaatsen, benevens een geheel met zeilen overdekte waterdichte tent, en bij afwisseling een wel bezet orkest, een zoodanig schoon geheel op te leveren, om zijne geëerde bezoekers een regt aangenamen avond te verschaffen. Onder meer anderen nieuwe toeren, zal voorzeker nitnemen de *Scheersstoel van Pinetti*, (tragisch komische scene). Deze tour stelt voor de onthoofding van zijn 8 jarig dochtertje, op een zeer eenvoudigen stoel zonder voorhang: hij neemt haar het hoofdje af, hetwelk zij daarna op haren schoot plaatst, en zich zelve hare lokken friseert en rangschikt, waarna hij haar even gezwind het hoofdje weder op den romp plaatst; voor en na deze even-gemelde tour, zal zijn doeltje een hierbij toepasselijk koddig vers reciteren; iets, hetwelk overal met den meesten bijval werd toegejuicht. Ook het esca-moteren zijner kinderen onder groote mande-bekers, in théatraal costume, zoodat deze tour tot slot een pantomime Arlequinade voorstelt, welke zeer lachverwekkende is; en vijfzig toeren meer, welke niets te wenschen zullen overlaten.

Daar hij in alle opzichten geene kosten of moeite gespaard heeft, om zijner voorstellingen allen mogelijken luister bij te zetten, zoo hoopt hij door het menigvuldig bezoek zijner geëerde stadgenooten, dat deze zijne onderneming met eenen goeden uitslag moge bekroond worden.

D. I. BANBERG,
Hof-Mechanicus

Aanvang 's avonds ten 9 ure.

Schouwburgen, Concerten EN PUBLIEKE VERMAAKLIJKEHEEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Zaterdag den 7 September 1839. HET VISSCHERSMEISJE, OF DE RUIJEN AAN DEN OEVER VAN DEN RIJN, Tooneelspel in drie Bedrijven, door den heer A. Cramer, in zeer vele jaren niet vertoond. Gevolgd door: ARLEQUIN, BEDIENDE VAN PANTALON, KOFFIJHUISHOUDER EN RESTAURATEUR, Nieuw groot Ballet-Pantomime, door den heer A. P. Voitus van Hamme, Nieuwe Decoratiën van den heer J. E. de Vries, Ouverture door den heer L. A. Kleine, en Finale Muzijk van den heer G. H. Broekhuysen Jr.
Ten zes Ure op het Tooneel.

THÉÂTRE FRANÇAIS,

Sous la direction de Mr. BAUDOT.
Samedi 7 Septembre 1839. LE CAÛLET, Opéra comique en 1 Acte. Pré-cédé de: LE MARI DE LA DAME DES CHOEURS, Vaudeville en 2 Actes.
On commencera 6½ heures précises.

Mardi 10 Sept. LE BARBIER, } Mr. Roger, baryton.
Jendi 12 » LA FIANCEE, LA } Md. Lagrange, pre-
COMTESSE DU TONNEAU, } mière dugazon.
Samedi 14 Sept. GUILLAUME TELL, } Mr. Grosselli, pre-
mier fort ténor.

En attendant le deuxième début de Mad. Parain, première Forte Chanteuse.

HOOGDUITSCH SCHOUWBURG, in de Amstelstraat.

De Koninklijke Tooneelstukken in Zuid-Holland, onder directie van J. A. HOEDT en W. A. BINGLEY, zullen de eer hebben, tot opening van het Tooneel, op Zaterdag den 7 September 1839, te vertoonen: NOG EEN JONGEN UIT PARIJS, Tooneelspel met Zang, in drie Bedrijven en in drie tijdvakken verdeeld; versierd met deszelfs Decoratiën, Costumes en verder tooneelmatten toestel; naar het Fransch van *Darbinder en Didier*, door denvertaler van den *Straatjongen van Parijs*, den heer J. Zijtsma. Na hetzelfde: ATHLETISCHE en ACADÉMISCHE STANDEN, uitgevoerd door de Heeren Cony en Blanchard, nooit alhier, maar te Rotterdam, 's Hage en Leiden met veel bijval vertoond.
Aanvang ten half zeven Ure.

Salon des Variétés, in de Nes.

Zaterdag den 7 September 1839. HET VERKEERD ADRES, Blijspel met Zang in één bedrijf. Na hetzelfde: KAROLINA, OF HET GELDERSCH LANDMEISJE, Blijspel met Zang in één bedrijf. Tot slot: HET TYROLER CONCERT IN AMSTERDAM, Zangspel in één bedrijf.

De Entrée is 75 Cents per persoon, welke in vertering zal worden aangegomen.

Aanvang ten 7½ Ure.

NB. De Ondergeteekende heeft de eer het geëerde Publiek te berigten, dat zijne Zaal de *Grand Salon*, op het Rek-In, (waaraan hij nog steeds eigenaar is), gedurende de Kermis, en wel van den 8 tot den 22 September, geopend zijn zal. Het Orchest (door het gezelschap *Blauwrijzen*) zal dubbeld bezet zijn, en door Zang, onder directie van *Mijnsv. Mausard*, afgewisseld worden.

JR. DUPONT.

De Entrée is 50 Cents per Persoon, welke in vertering zal worden aangegomen.

Aanvang ten 8 Ure.

GROOT FRASCAT.

Zondag den 8 September 1839. Grootte SOIRÉE MUSICALE à la Strauss. GRAND GALOP DES TAMBOURS, van *Mazard*; TYROLER SCHUTTERS-FEST-WALZEN, van J. Strauss; POST-GALOP, van G. H. Broekhuysen Jr.; enz., volgens Programma
Aanvang ten 8 Ure.

Maandag den 9 September 1839, en vervolgens gedurende de Kermis, alle avonden SOIRÉE MUSICALE à la Strauss.

Aanvang ten 9 Ure.

PARK in de Plantagie.

C. M. VAN DER BRUGH berigt het geëerde Publiek, dat er, op Zondag den 8 September 1839, in zijn Locaal zal plaats hebben:

Groot Harmonie-Muzijk, Illuminatie

en een extra groot Schitterend

VUUR WERK;

Bestaande in twaalf Grootte Frappante Figuren, waarvan bijzonder zullen uitnemen het eerste Stuk, zijnde een *Vivat* aan het geëerde Publiek, prijkende in eene luisterrijke staande Zon, welke door eene Duif zal worden aangestoken; en het laatste, bestaande in eene geheel nieuw georneerde prachtige en extra groote

Decoratie,

Voorstellende twee Zuilen, ter hoogte van 8 ellen, eene draaijende Kolom en twee draaijende Piramides, gegarneerd met een groot aantal Sterren en Bengaalsche Lichten, prijkende met gouden Kapiteelen, gedecoreerd met vier groote, dubbele Fonteynen, in Cascades veranderende; eene allereerstigste Bloembouquet en groot brillant Spiegelvuur, versierd met eene uit schitterende kleuren te zamen gestelde Guirlande, en eindigende met vier Bonquetten Zwermotten. Het gehele Programma zal Zondag-morgen aan het Locaal verkrijgbaar zijn. De Muzijk zal ten 7 Ure aanvangen, en het Vuurwerk zal ten half Tien Ure worden afgestoken. De Entrée is f 1.25.
NB. De Invitatie-Biljetten, welke voor Zondag den 1 dezer zijn afgegeven, zullen gangbaar zijn.

Ingezonden Stukken.

'T IS KERMIS.

«Zij verbeelden zich, dat het kermis is, en zij hebben het mis, gelij de Duitse kastelein en de torenblazer, van wien ik u vertellen zal.» Zo sprak een delfig heer, en daarop discite hij den verhaal op, eene *Za* misschien, schijnbaar zonderling vreemd aan het onderwerp van het gesprek en evenwel daarop in zoo menig opzigt toepasselijk, dat het, ook als fabel om de *moral*, niet onmeldenswaardig is.

Wat hem aanleiding gaf om zijne meening juist op die wijze uit te drukken, was zeker de tijdsgelegenheid van onze nu aangevangen Amsterdamsche kermisverruj, en om tot het bedoelde verhaal te komen, moeten wij oot aan deze hier gedenken. Zij is, wel is waar, tot nog toe, grootendels slechts nominaal; op vele standplaatsen is men nog eerst bezig met kramen op te slaan, bestemd om den kooplustigen keur van gading aan te bieden, en de tenten of loodsen te zetten, tot vertooningen van allerlei aard, voor wie maar oogen heeft om te kijken of te zien. Doch binnen weinige dagen zal dit alles in volen laister zijn; de twee schimne, en toch eerlijke aartsbedriegers vooral, Bamberg en Janski, die duizend lichten ontsteken om u te verblinden, en openlijk misleiding te koop venten, de meest alledaagsche van alle waar, maar die bij hen de zeldzaamheid heeft van schadeloos te zijn. Meest algemeen behaagt gewoonlijk datgene, wat men den sijn aanneemt van wat het niet is. Kortstondige genieting! diernaast zeven dagen zwijgen de vedels en schalmeyen. Op niet dan afbraak der gesloopte wordende loodsen en kramen heeft dan het oog te warden; de kinderen gaan wederom ter schole, de rijperen van jaren hervatten hunne bezigheden, en zoo keert alles tot den gewonen gang terug. Mog het inmiddels voor jong en oud tot nut en vernaak hebben verstrekt! Gee kermiswenscher van beroep zal beter wensch in korter bewoordingen bevatten.

Een weinig uitspatting, hier en daar, kan er ook al mee door; eint wel, alles wel. «'t is immers,» zegt de kleine Eugène, «maar ééns kermis in het jaar.» De kleine Eugène is de jongste spruit van een onderen paar, zoo als er, bij ons te lande, slechts zeer weinige zijn: naar den hylve, onder ons geboren; naar den geest, in vreemde landen en niet bi-staande tijden 't huis. Hij heeft, pas zeven jaren oud, reeds een schoolprijs in de algemeene zoo wel als vaderlandsche geschiedkunde behaald; hij het geo-graphisch examen wees hij met den vinger op de wereldkaart regts en links de hem door den onderwijzer opgegeven plaatsen aan, zonder er naar te zien. Ook zijn uiterlijke is fier, als hij daar heen stapte in de kleinge blouwe met blinkenden toegespenen buisriem. Zijn cigarij rookt hij als een man, en, in zijn oordeel — loopt hij zelfs vele mannen vooruit; geen wonder ook, want hij heeft zijne opleiding te danken aan een onderwijzer, die het zelfdenken bij de jeugd aankweekt, als haar meer onmisbaar dan het A B C. Gaat er vast op, dat Eugène bij zich zelve dacht: «als ik eens wat te zeggen krijg, zal het altijd kermis zijn.» Eugène heeft al den aanleg om, onder velen, een uitstekend staatsman te worden.

Hippolyte, zijn oudste, vijftien a zestienjarige, broeder zou het reeds zijn, indien wij maar regstreeksche verkiezingen hadden. Hij is rijzig op-gesloten, zet de borst vooruit, en spreekt steeds op beslissenden toon; het kan niet missen, of hij zou invloed hebben, zoo hij al op die jaren nog niet verkiesbaar mogt zijn. Wij weten er voorbeelden van, dat het zoo gebeurd is, waar de staatsmannen zich konden ontrikken. En al waren deze ook met lepels te scheppen, ik kan er hoogstens een paar, die Hippolyte zouden op zij te streven.

Hippolyte weet dat ook; hoe zoude een zoo verlicht jongeling als hij niet zijne eigene waarde kennen? Hij ziet reeds zijne grootheid in het ver-ciet; moet er, om het daartoe te hangen, n-g wij wat van het oude uit den weg geruimd, welnu, dat zal geene zwaarigheid zijn; de stroom des tijds zal het ras wegslepen, word maar eenmaal de aanstoot er toe gegeven. Als dan zal hij, gelijk hij het met opgetogenheid in de *Arnhemsche Courant* van O'Connell leest, in de volksvergaderingen heerschen even als deze; hij zal, wanneer eene algemeene verkiezing bepaald wordt, die onbeperkt besturen, tot den eenen kiezer zeggen: «kies dezen,» en tot eenen anderen: «kies dezen niet,» en steeds zal men hem gehoorzamen (*). Hij verlangt naar die vergaderingen niet minder dan zijn broertje Eugène naar de kermis; ook hij neemt zich voor, wanneer hij eens wat te zeggen zal hebben, het er op aan te leggen, dat het, in zijnen zin, altijd kermis blijve.

Maar de aanstoot is gegeven, roept hij eensklaps uit. Heeft niet de groote Donker gezegd: «Om staatsmannen te scheppen, moet aan elk, bij wien men eenige kennis kan onderstellen, een onmiddellijk kiesrecht worden gegeven.» En is niet zijn dankbare client, de *Arnhemsche Courant*, reeds de eerste geweest, om met hem tegen de geldigheid van onze grondwet te protesteren? Ongetwijfeld ligt het adres in de koffijhuizen ter teekening. Kom, Eugène, ga mede; gij zijt thans mansgenoege om uw kinderspeelgoed te laten varen; gij zult nevens mij eene daad van staatsburgerschap gaan verrigten; in allen gevalle is het een naam meer op de ceel.

O teleurstelling! In het koffijhuis weet men wel van een manifest of protest in de *Arnhemsche Courant*, maar adressen ter teekening, zoo zegt de waard, houdt men er niet op na, en die zullen ook wel kwalijk ergens anders dan aan het bureau van de courant te vinden zijn. Er is geene medeverking, zucht Hippolyte, en, met dat bij zich omkeert, staat hij voor zijn dood-onderwetschen oom, dien hij wel eens achterbaks belacht, maar toch in zijne tegenwoordigheid, om wijze redenen, ontzeit.

Welzoo, neefjes, zegt oom, hebt gij ook al, met Mr. Donker en zijn vriend Thieme, de politieke kermis in het hoofd? Doch ja, 't is waar ook, zij hebben zeker op de kinderen gerekend. Maar hoort eens. De twee heeren wilden zoo gaarne op hunne wijze kermis houden, en zoo hebben zij zich verbeeld, dat het reeds voor h-n kermis was, en zij hebben zich ver-gist, even als de Duitse torenblazer en de kastelein, van wien ik u, zoo gij luisteren wilt, verhalen zal.

Het was in een Duitisch stajie, vervolgde oom, (de naam doet nu niets ter zaak), en ook al een grinniken tijd geleden; zoo wat, geloof ik, op het einde van den vermaarden dertigjarige oorlog. De kermissen waren toen nog niet algemeen in gebruik, maar in sommige onliggende plaatsen was men er mede begonnen. Daar was dan veel vrolijkheid, maar ook veel krakeel, en er kwam wel eens moord en doodslag van. Sommige jongelieden van het gedachte stadje, en ook wel enkele meer bejaarden, nog jeugdig van hart, zagen daar zoo veel kwaad niet in; wij zijn ten achteren bij onze bureu, riepen zij; het is eene schande voor ons, dat wij niet mede kermis houden. De regering van het stadje wilde het evenwel niet gedoogen, de meeste en delftigste ingezetenen waren er niet minder tegen, en de kermislustigen hadden bijkans geene gedachten meer, dat er iets aan te doen kon zijn. Nu verscheen de torenblazer, zoo als hij meermalen plag, te doen, op zekeren dag, met zijn horen in de herberg, om de aanwezenden met zijn gespeel te vermaken. Geen grooter voorstander van de kermis was er dan hij; daarbij kwam, dat hij werkelijk een man was, die nog meer dan van toeten en blazen wist, en nogtans, ondanks zijnen hoogen stand in de stad, er overigens weinig in tel was. De burgemeester en gemeenteraden, zeide hij, zijn doofpotten en dompers, maar wij zullen het hun wel anders leeren; ik ga er nog eens heen, en zal hun zeggen, dat het hun ge-raden is, onze begeerte nu goedschiks toe te staan, want dat wij anders al te zaam aan het dansen gaan, zonder hun permissie tot het bal te vragen. Gij, kastelein, gij hebt er het meeste belang bij; zeg dus, dat gij van het noodige voorzien zijt om de gasten te onthalen. Zij moeten duchtig beschonken worden, dan komt eerst de pret aan; voor onraad hebt gij niet te vrezen, want, treed ik met mijn horen er tusschen in, zoo is aanstands alles weer in orde.

Kortom, kinderen, vervolgde Oom, de man sprak zoo overtuigend, dat zijn vriend er geen ogenblik meer aan twijfelde, of zij konden kermis heb-ben, wanneer zij maar wilden. Het beste was, dacht hun, maar aanstands er mee te beginnen. Zoo gezegd, zoo gedaan. Viool en muzikant waren besteld; een helder verlicht doekraam prijkte met «'t is kermis» voor de huisdeur. Ditmaal had echter de waard buiten de gasten gerekend, want die kwamen niet.

Meer zeide Oom er niet van. En wat zou er ook al veel meer van te zeggen zijn?

J.

(*) *Arnh. C.* 1 Sept.

Bij de Redactie van den *Avondode* is ontvangen voor de ongelukkigen te Heesbeen, van C. f 2.—
Vroegere ontvangst. » 21.25

Totaal f 23.25

GEDRUKT BIJ A. ZWELSAALDT.